

איוועניץ, ווילנא וולוז'ין

הרב יצחק אייזיק הלוי ראבינאוויץ נולד למשפחת רבנים מפורסמת ב"א בתשרי תר"ח (1847), באיוועניץ שבפלך מינסק, הסמוכה לוויילנא. הוא היה נצר ל"משפחת האיוועניטצער המפורסמה ברוסיה"¹, שאילן היחס שלה משתרע על פני כמה וכמה דורות.² הוא נקרא על שמו של ר' אייזיק מאיוועניץ, שסייע הרבה בתרומת כסף ליסודה של ישיבת וולוז'ין בשנת תר"ד, יחד עם ר' חיים מוולוז'ין, תלמידו של הגאון מוויילנא.³ אביו של ר' אייזיק מאיוועניץ, ר' אליהו, עשיר מופלג היה ובין שאר נכסיו היה גם הכפר קאמין הסמוך לאיוועניץ. בנו של ר' אייזיק, ר' ליפעלע מאיוועניץ, היה חתנו של ר' שמואל בן אביגדור (נפטר בתקנ"א), אב-בית-הדין הנודע בוויילנא, האחרון שנשא בתואר זה.⁴ היה זה איפוא בית שתורה ויראת שמים נתחברו בו יחד עם עושר וגדולה, ור' נחום-חיים, חתנו של ר' ליפעלע עוד השתעשע עם נכדו יצחק אייזיק שנתגדל על ברכיו.

אמו של ר"א הלוי, רחל, היתה בתו של ר' מרדכי אליעזר קאווער⁵ מוויילנא, שמאחר שפרנסתו היתה מובטחת לו, יכול היה לשבת יומם ולילה על התורה. הוא חיבר ספר "קרגי ראם", והגותותיו על מסכת שבת נדפסו בש"ס ווילנא, במהדורת שיצאה בתרמ"ה.

אביו של ר"א הלוי, ר' אליהו, נרצח בביתו בדרך מקרה בידי חיילים, והוא עדיין אברך צעיר בשנות העשרים. כך נתגלגלו איפוא הדברים שר"א הלוי נתגדל בבית זקנו ר' חיים נחום כבנו ממש, וקרבת-גפש גדולה היתה ביניהם. כאשר היה ר"א הלוי ילד קטן עדיין נשרפה איוועניץ, עיירת הולדתו, כולה בדליקה גדולה, מאורע שכית באותם הימים. דבר זה גרם שמשפחתו נתפזרה ור"א הלוי הובא למינסק ואחרי כן לוויילנא, אל בית זקנו אבי אמו, ר' מרדכי אליעזר קאווער.

- 1 כך חרות על המצבה של ר"א הלוי.
- 2 ב. ריבלין, "אילן היחס", ספר זכרון לר"א הלוי, ע' 74—79.
- 3 ש. הלוי, "אבי זכרוננו לברכה", שם, עמ' 13—15.
- 4 במקומו הונהג, עד לאחר מלחמת העולם הראשונה, התואר "מורה צדק". עי' בספרו של י. כהן "Vilna" עמ' 529. ה. נ. מגיד מציין בספרו, "עיר ווילנא" (עמ' 17), כי ר"א הלוי הראה לו את כתב-היד של הדרשה הראשונה שדרש ר' שמואל.
- 5 עי' ספרו של ה. נ. מגיד כנ"ל, עמ' 253.